

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามนโยบายหลักประกัน
สุขภาพถ้วนหน้า โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค: กรณีศึกษา
โรงพยาบาลมหาราช นครเชียงใหม่

ผู้เขียน นางรัชนีวรรณ รัชตประทาน

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชน และ
ความเสมอภาคในการได้รับบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานตามสิทธิที่ได้รับ ภายใต้นโยบายหลักประกัน
สุขภาพถ้วนหน้า โครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค ศึกษาถึงระดับความพึงพอใจในบริการสุขภาพที่
ผู้มีสิทธิได้รับจากโรงพยาบาลฯ และเพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตาม
นโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค ของโรงพยาบาลมหาราช
นครเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ให้บริการ ได้แก่ ผู้บริหาร
และผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และกลุ่มผู้มีสิทธิจำนวน 313 คน โดยแบ่ง
เป็นผู้ที่มีบัตรและมาใช้สิทธิ (เข้ารับการรักษาโดยตรง) ร้อยละ 70 คิดเป็น 219 คน และผู้ที่ถูกส่งตัว
จากโรงพยาบาลอื่น (ถูกส่งตัวมารักษาต่อ) ร้อยละ 30 คิดเป็น 94 คน โดยใช้เครื่องมือในการศึกษา
คือแบบสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มผู้ให้บริการ และแบบสอบถามสำหรับผู้มีสิทธิ และใช้การวิเคราะห์
ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows version 10.0 ทำการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

ผลการศึกษาสรุปได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อนโยบายทางด้าน
สุขภาพ และการดำเนินการภายใต้นโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าฯ ดังนี้ มีระดับความ
พึงพอใจในระดับมาก ในเรื่องสถานพยาบาลที่ระบุชื่อในบัตรหรือสถานพยาบาลที่ถูกส่งตัวไป
รักษาต่อ มีความเชื่อถือการรักษาพยาบาลของแพทย์ การรักษาคุณภาพและมาตรฐานการทำงานของ
โรงพยาบาล มีบุคลากรที่มีคุณภาพและมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของผู้ป่วย ประสิทธิภาพ

ของอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์และยารักษาโรคที่ได้รับจากโรงพยาบาล และโรงพยาบาล
ยังคงรักษาคุณภาพและมาตรฐานการทำงาน

มีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง ในเรื่องความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ
โครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค ความเชื่อถือการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลที่ระบุชื่อในบัตร
การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาพ และป้องกัน ควบคุมโรค การมีส่วนร่วมในการ
ส่งเสริมสุขภาพ รักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยทุกคนด้วยความเสมอภาค ไม่คำนึงถึงฐานะ ความเชื่อถือใน
การรักษาพยาบาลของพยาบาล/บุรุษพยาบาล การให้บริการตามลำดับมาก่อนหลัง การดูแลรักษา
ผู้ป่วยอย่างทันทั่วทั้งที่ ความสะดวกสบายในการเข้ารับการรักษาจากโรงพยาบาล

โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรปรับปรุงการดำเนินการให้มี
ความสะดวก ด้วยการลดขั้นตอนการขอใช้สิทธิให้ง่าย และรวดเร็วขึ้น จัดระบบคิวให้ชัดเจนและ
รวดเร็ว มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการให้มากขึ้น แพทย์ พยาบาลและเจ้าหน้าที่ของโรง
พยาบาลควรให้การดูแล เอาใจใส่ผู้ป่วยอย่างเท่าเทียมกัน ควรทำงานอย่างเต็มที่และบริการผู้ป่วย
ด้วยความเต็มใจ เพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ป่วย ให้ผู้ป่วย
สามารถเลือกสถานพยาบาลเองได้ บัตร 30 บาท ควรใช้ได้ในกรณีฉุกเฉินทุกกรณี และควรใช้ได้
กับทุกสถานพยาบาล ไม่ควรมีการจำกัดพื้นที่ในการรักษาพยาบาล ควรจ่ายยาที่มีคุณภาพ มีประ
สิทธิภาพและจำนวนเพียงพอที่จะรักษาโรคแก่ผู้ป่วย ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนหันมาดูแล
รักษาสุขภาพให้มากขึ้น เพื่อป้องกันการเจ็บไข้ได้ป่วย

ส่วนเจ้าหน้าที่ที่มีข้อเสนอแนะว่า สถานพยาบาลต่างๆ ควรมีการเพิ่มศักยภาพ และ
ขีดความสามารถของบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อที่สามารถรองรับผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาได้ โดยไม่
ต้องส่งตัวผู้ป่วยมารักษาต่อที่โรงพยาบาลฯ ถ้าสถานพยาบาลทุกแห่งมีความสามารถในการรองรับผู้
ป่วยแล้ว เจ้าหน้าที่เชื่อว่าจะทำให้โครงการ 30 บาท รักษาทุกโรคประสบความสำเร็จมากขึ้น

ส่วนผู้บริหารของโรงพยาบาลฯ เห็นว่ารัฐบาลควรชี้แจงถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น
ให้แก่ประชาชนทุกคนได้รับทราบตามความเป็นจริง เพื่อว่าจะได้หาทางออกร่วมกัน โดยอาจมีการ
เปลี่ยนแปลงในนโยบายบางอย่าง นอกจากนี้ยังเห็นว่าควรมีการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้แก่
บุคลากรและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ โดยการเพิ่มค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่ อาทิ การเพิ่มค่าตอบแทน
ในการทำงานนอกเวลางาน เป็นต้น

Independent Study Title	Problems and Obstacles in the Implementation of Universal Health Care Coverage Government Policy of 30-Baht Care: A Case Study of Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital	
Author	Ms.Ratchaneewan	Ratchataprathan
Degree	Master of Arts (Political Economy)	
Independent Study Advisor	Associate Professor Somsak	Keawkingkeo

Abstract

This study aimed to study the accessibility of people to health care services, and also study the equality to obtain basic health care services under the policy of total health care insurance: The 30 bahts for every diseases project. Moreover, it aimed to examine the level of satisfaction from patients, who have right to use the services from 30 baht-card, in health care services. Also the studying of problems and constraints of the implementation under the total health care insurance policy in 30 bahts for every diseases project from Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital was aimed.

The sample was divided into 2 groups, which were the group of administrators and implementers who provided services to patients from Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital, and 313 patients who have the right to use and used 30 baht-card for health care services. 70 percents of these patients, 219 cases, were patients who came to the hospital and used the 30 baht-card by themselves, and 30 percents, 94 cases, were the referred-patients from contacted-hospital.

The in-depth interview was used as a tool for the group of health personnel provided health care services, and the questionnaires was the tool for patients who used the 30 baht-card. All raw data were analyzed in term of basic standard statistics by SPSS for Windows version 10.0.

The results were shown that patients had a high level of satisfaction in this health policy and the implementation of the total health care insurance policy in “the 30 bahts for every diseases” project in term of a) the identified hospital in the card or the referral hospital b) trust in health care treatment from health personnel c) belief in the quality and the standard of work in

the hospital d) adequate staff to support needs of patients e) the efficiency of medical devices and medicines, and f) the maintenance of the quality and standard of work

The medium satisfaction was indicated in term of a) the information and understanding of this project b) belief in the services from identified hospital in the 30 baht-card c) the public relation of information and knowledge for health promotion, prevention and controlling d) the involvement in health promotion e) the equality of receiving treatment and services e) trust in the ability of nurses f) queuing system g) emergency care and services, and h) the convenience in obtaining services.

The suggestion were raised from patients as following;

- a. Hospital should improve the implementation in term of assisting patients to gain more comfortable by reducing the process of requesting the 30 baht-card.
- b. The queuing system should be rearranged.
- c. The public relation about this project should be promoted.
- d. Health personnel should provide the equality of health care and services, and pay more attention on work.
- e. Health staff should increase to serve the needs of patients.
- f. Patients should have the right to choose hospital
- g. The 30 bath-card should be used in every situations and every hospital, as well as in emergency circumstance. It should not have the limitation area of using.
- h. Hospital should provide the qualified, efficient, and sufficient medicines to patients .
- i. Hospital should promote self care to patients for primary prevention.

Furthermore, health personnel advised that each hospital should increase the potential and the ability of their work for providing treatment to patients, therefore, there is no need to refer patients to another hospital. If hospital can handle patients by themselves, the 30 bath- project should gain more success.

Additionally, the administrators of hospital pointed that government should inform all real problems to people in order to find solution together such as changing some policies. Moreover, the motivation of work is needed for health personnel and staff in hospital in term of the compensation of work such as increase payment on over time-work.